Joi, 19 septembrie 2019

P9_TA(2019)0017

Situația din Turcia, în special îndepărtarea din funcție a primarilor aleși

Rezoluția Parlamentului European din 19 septembrie 2019 referitoare la situația din Turcia, în special la îndepărtarea din funcție a primarilor aleși (2019/2821(RSP))

(2021/C 171/02)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Turcia, în special Rezoluția din 24 noiembrie 2016 referitoare la relațiile UE-Turcia ([1]), Rezoluția din 27 octombrie 2016 referitoare la situația jurnaliștilor în Turcia ([2]), Rezoluția din 8 februarie 2018 referitoare la situația actuală a drepturilor omului în Turcia ([3]) și Rezoluția din 13 martie 2019 referitoare la Raportul Comisiei pe 2018 privind Turcia ([4]),

— având în vedere Comunicarea Comisei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 29 mai 2019 privind politica de extindere a UE (COM(2019)0260) și documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Raportul pe 2019 privind Turcia (SWD(2019)0220),

— având în vedere concluziile Consiliului din 18 iunie 2018 și concluziile precedente relevante ale Consiliului și ale Consiliului European,

— având în vedere concluziile preliminare ale misiunii de observare a alegerilor organizate de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei,

— având în vedere recomandările Comisiei de la Veneția și angajamentul Turciei față de Carta europeană a autonomiei locale,

— având în vedere Rezoluția 2260 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) din 24 ianuarie 2019, intitulată „Înrăutățirea situației politicienilor din opoziție din Turcia: ce se poate face pentru a proteja drepturile fundamentale ale acestora într-un stat membru al Consiliului Europei?”,

— având în vedere declarațiile purtătorului de cuvânt al Serviciului European de Acțiune Externă din 19 august 2019 referitoare la suspendarea unor primari aleși și reținerea a sute de persoane în sud-estul Turciei,

— având în vedere hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Selahattin Demirtaș / Turcia,

— având în vedere Rezoluția 2156 (2017) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei referitoare la funcționarea instituțiilor democratice din Turcia,

— având în vedere faptul că valorile fondatoare ale UE se bazează pe statul de drept și pe respectarea drepturilor și a valorilor umane, care se aplică și tuturor țărilor candidate;

— având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului (ECHR) și Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP), la care Turcia este parte,

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

---

([1]) JO C 224, 27.6.2018, p. 93.
([2]) JO C 215, 19.6.2018, p. 199.
([3]) JO C 463, 21.12.2018, p. 56.
([4]) Texte adoptate, P8_TA(2019)0200.

A. întrucât Turcia este un partener important al UE și se așteaptă ca această țară, în calitate de țară candidată, să respecte cele mai înalte standarde în materie de democrație, printre care se numără respectarea drepturilor omului, statul de drept, alegeri credibile și respectarea libertăților fundamentale și a dreptului universal la un proces corect;

B. întrucât, la 31 martie 2019, în Turcia au avut loc alegeri locale, care „s-au desfășurat în mod corect", potrivit concluziilor preliminare ale delegației de observare a alegerilor a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei; întrucât la alegerile locale s-a înregistrat o rată impresionantă a prezenței la vot; întrucât alegerile au fost criticate pe scară largă de către observatori din cauza faptului că mass-media a fost excesiv de părtinitoare cu Alianța Populară, aflată la putere;

C. întrucât, la alegerile locale din 31 martie 2019, primarul din Diyarbakır, Adnan Selçuk Mızraklı, a primit o majoritate de 63 % din voturi, primarul din Mardin, Ahmet Türk, o majoritate de 56 %, iar primarul din Van, Bedia Özgökçe, o majoritate de 54 % din voturi și, prin urmare, toți cei trei primari au obținut un mandat popular clar pentru a-și exercita sarcinile aferente funcțiilor acestora de primari;

D. întrucât toți cei trei primari au primit aprobarea Consiliului Electoral Suprem al Republicii Turcia (YSK) pentru a se prezenta la alegeri în calitate de candidați;

E. întrucât primarii aleși în mod democratic din Diyarbakır, Van și Mardin, localități din sud-estul Turciei, au fost înlocuiți cu guvernatori/administratori provinciali numiți de guvern, pe motiv că fac obiectul unor anchete penale pentru presupuse legături cu terorismul;

F. întrucât înlocuirea lui Adnan Selçuk Mızraklı, Ahmet Türk și Bedia Özgökçe Ertan cu guvernatori de stat reprezintă un motiv serios de îngrijorare, deoarece astfel se pune sub semnul întrebării respectarea rezultatelor democratice ale alegerilor din 31 martie 2019; întrucât alți 418 civili, în principal membri și angajați ai consiliilor locale din 29 de provincii diferite din Turcia, au fost reținuți la 18 august 2019 în baza unor acuzații similare nefondate;

G. întrucât, în septembrie 2016, legea turcă privind primăriile a fost modificată în baza unui decret justificat de starea de urgență, pentru a facilita eliminarea administrativă a primarilor acuzați de legături cu terorismul și înlocuirea acestora cu guvernatori provinciali; întrucât Comisia de la Veneția a solicitat autorităților turce să abroge dispozițiile introduse prin Decretul-lege din Turcia nr. 674 din 1 septembrie 2016 care nu sunt strict cerute de starea de urgență, în special pe cele legate de normele privind ocuparea prin numire a posturilor vacante de primar, viceprimar și membru al consiliilor locale;

H. întrucât, la 9 aprilie 2019, Consiliul Electoral Suprem (YSK) a declarat patru alți primari și membri aleși ai consiliilor municipale din sud-estul Turciei ca fiind neeligibili pentru a-și prelua funcția, chiar dacă le validase candidaturile înainte de alegerile din 31 martie 2019, susținând că acești candidați fuseseră anterior funcționari publici și au fost destituiți din funcție prin decret guvernamental; întrucât, în urma acestei decizii, YSK a acordat aceste posturi unor candidați din partea Partidului pentru Justiție și Dezvoltare (AKP); întrucât reprimarea opoziției politice din Turcia are loc în contextul unui spațiu tot mai restrâns pentru vocile democratice și al măsurilor continue luate de autoritățile turce menite să reducă la tăcere vocile care exprimă opinii divergente, inclusiv cele ale jurnaliștilor, apărătorilor drepturilor omului, cadrelor universitare, judecătorilor și avocaților;

I. întrucât multe dintre măsurile luate sunt disproporționate, încalcă legislația internă a Turciei și angajamentele asumate de un stat membru al Consiliului Europei și contravin Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice; întrucât peste 150 000 de persoane au fost arestate în represiunea de după lovitura de stat, 78 000 de persoane au fost arestate în baza unor acuzații de terorism, iar peste 50 000 sunt încă în închisoare, în majoritatea cazurilor fără dovezi concludente; întrucât, în decembrie 2018, numărul total al deținuților aflați în închisoare fără a fi puși sub acuzare sau în așteptarea unui proces era de circa 57 000; întrucât peste 20 % din persoanele în detenție se află în închisoare pentru acuzații legate de terorism, printre aceștia numărându-se jurnaliști, activiști politici, avocați și apărători ai drepturilor omului, ceea ce a făcut să crească îngrijorarea legată de independența sistemului judiciar;

Joi, 19 septembrie 2019

J. întrucât deciziile YSK de a reorganiza alegerile metropolitane pentru primăria din Istanbul și de a acorda primăria din anumite municipalități din sud-estul Turciei candidaților plasați în poziția a doua constituie un motiv serios de îngrijorare, în special în ceea ce privește respectarea legalității și integrității procesului electoral și independența instituției față de interferențele politice;

K. întrucât până la 3 septembrie 2019, ministrul de interne turc a anunțat că urmau să fie executate mai multe ordine de destituire a funcționarilor aleși, amenințând mai ales cu înlocuirea primarului orașului Istanbul, Ekrem İmamotriğlu;

L. întrucât, la 6 septembrie 2019, președinta provincială a Partidului Popular Republican (CHP), Canan Kaftancıoğlu, a fost condamnată la 9 ani și 8 luni de închisoare sub acuzația de insultare a președintelui, insultarea funcționarilor publici, umilirea statului, incitarea oamenilor la dușmănie și ură, precum și utilizarea canalelor sale de comunicare socială pentru a difuza propagandă pentru o organizație teroristă în perioada 2012-2017;

M. întrucât mai multe demonstrații publice organizate împotriva destituirii primarilor au fost interzise din motive de securitate, iar cele care au avut loc au dus la o dispersie forțată de către poliție, adesea cu detenții în masă și urmărirea penală a participanților; întrucât aceasta este rezultatul legislației introduse imediat după ridicarea stării de urgență;

N. întrucât Turcia a suferit o serie de atentate și tentativa de lovitură de stat din 2016, în care au fost ucise 248 de persoane;

1. condamnă decizia autorităților turce de a-i destitui din funcție pe primarii aleși în mod democratic, pe baza unor dovezi discutabile; subliniază că aceste acțiuni subminează în continuare capacitatea opoziției politice de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini rolul democratic; invită autoritățile turce să-i elibereze imediat și necondiționat pe membrii opoziției arestați ca parte a represiunii împotriva tuturor vocilor disidente din țară și să renunțe la toate acuzațiile împotriva acestora;

2. critică ferm înlocuirea arbitrară a aleșilor locali de către administratorii nealeși, ceea ce subminează și mai mult structura democratică a Turciei; invită autoritățile turce să reinstituie toți primarii și alți funcționari aleși care au câștigat alegerile locale la 31 martie 2019 și care au fost împiedicați să își asume funcția sau au fost concediați sau înlocuiți cu administratori nealeși pe baza unor acuzații nefondate;

3. condamnă cu fermitate sentința motivată politic împotriva lui Canan Kafancıoğlu, care este în mod clar sancționată pentru că a jucat un rol esențial în campania electorală de succes a primarului din Istanbul, și solicită abrogarea imediată a acesteia;

4. condamnă amenințările autorităților turce de a demite alți funcționari aleși și invită Turcia să se abțină de la noi măsuri de intimidare;

5. reiterează importanța bunelor relații cu Turcia, care se bazează pe valori comune, respectarea drepturilor omului, statul de drept, alegeri libere și democratice – inclusiv respectarea rezultatelor electorale – libertățile fundamentale și dreptul universal la un proces echitabil; invită guvernul turc să restabilească drepturile omului ale tuturor persoanelor, inclusiv ale persoanelor care au nevoie de protecție internațională, care trăiesc și muncesc în Turcia;

6. își reiterează profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea continuă a libertăților fundamentale și a statului de drept în Turcia și condamnă utilizarea detenției arbitrare, a hărțuirii judiciare și administrative, a interdicțiilor de călătorie, pe lângă alte mijloace destinate să persecute mii de cetățeni turci, inclusiv politicieni și funcționari aleși, apărători ai drepturilor omului, funcționari publici, membri ai organizațiilor societății civile, cadre universitare și numeroși cetățeni obișnuiți; își exprimă îngrijorarea cu privire la raportarea de urmăriri penale continue și de anchete legate de infracțiuni excesiv de ample și de vagi asociate cu terorismul;

7. îndeamnă Turcia să aducă legislația sa antiterorism în conformitate cu standardele internaționale în domeniul drepturilor omului; reiterează faptul că legislația turcă împotriva terorismului, definită în linii mari, nu ar trebui utilizată pentru a pedepsi cetățenii și mijloacele de informare în masă pentru exercitarea dreptului lor la libertatea de exprimare sau pentru a elimina în mod arbitrar reprezentanții aleși și a-i înlocui cu administratori ai guvernului;

8. invită autoritățile turce să respecte principiile internaționale, să asigure pluralismul și libertatea de asociere și libertatea de exprimare, bunele practici și să garanteze un mediu propice pentru cei aleși prin exprimarea liberă și corectă a voinței poporului turc; subliniază că aceste decizii încalcă dreptul la alegeri libere, dreptul la participare politică și dreptul la libertatea de exprimare în temeiul CEDO;

9. își reiterează îngrijorarea cu privire la utilizarea excesivă a procedurilor judiciare împotriva aleșilor locali din Turcia și înlocuirea lor cu funcționari numiți, o practică ce subminează grav buna funcționare a democrației locale;

10. invită guvernul turc să garanteze că toate persoanele au dreptul la respectarea garanțiilor procedurale și să decidă reexaminarea cazurilor acestora de către o instanță independentă, în conformitate cu standardele internaționale, care să poată asigura căi de atac, inclusiv acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile materiale și morale cauzate; invită Turcia să asigure independența operațională, structurală și financiară a instituției turce pentru drepturile omului și promovarea egalității, precum și a instituției Avocatului Poporului din Turcia, pentru a le garanta capacitatea de a oferi posibilități reale de revizuire și de introducere de căi de atac, și să se conformeze hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;

11. condamnă faptul că Selahattin Demirtaş, liderul opoziției și candidat la președinție, este în continuare arestat și solicită eliberarea sa imediată și necondiționată; ia act de hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la cazul său, care invită autoritățile turce să îl elibereze imediat;

12. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la monitorizarea platformelor de comunicare socială și închiderea conturilor pe platformele de comunicare socială de către autoritățile turce;

13. solicită SEAE și Comisiei să prezinte Parlamentului o informare cuprinzătoare cu privire la subiectele discutate în cadrul dialogului politic dintre UE și Turcia din 13 septembrie 2019;

14. îndeamnă Vicepreședintele Comisiei/Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Comisia și statele membre să continue, în discuțiile cu interlocutorii lor turci, să aducă în atenția acestora situația membrilor arestați ai opoziției, a apărătorilor drepturilor omului, a activiștilor politici, a avocaților, a jurnaliștilor și a cadrelor universitare aflați în detenție, precum și să le ofere sprijin diplomatic și politic, inclusiv observarea proceselor și monitorizarea cazurilor; invită Comisia și statele membre să intensifice utilizarea granturilor de urgență pentru apărătorii drepturilor omului și să asigure punerea deplină în aplicare a Orientărilor UE cu privire la apărătorii drepturilor omului;

15. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, președintelui turc, guvernului și parlamentului Turciei și solicită traducerea prezentului raport în limba turcă.